

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

13.4.2026. - 17.4.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 20.4.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.4.2026. - 17.4.2026.

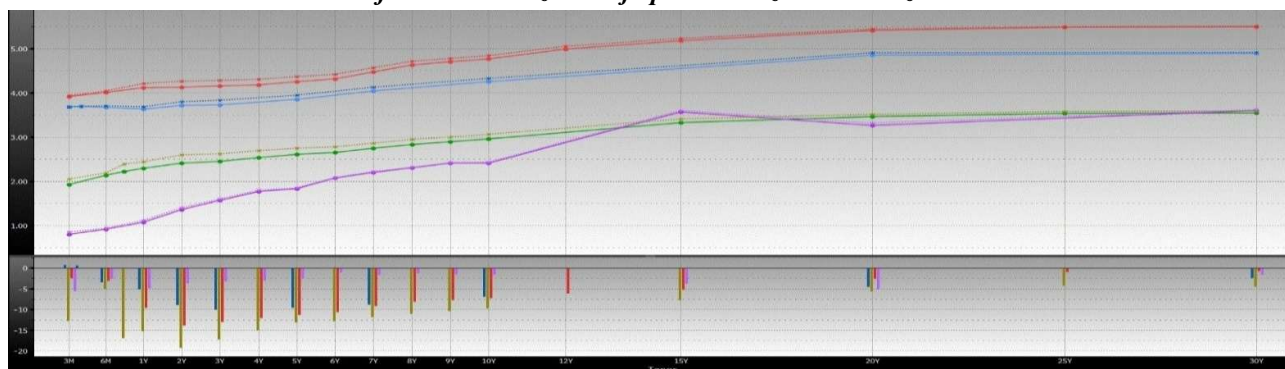
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26	10.4.26	-	17.4.26
2 godine	2,60	-	2,41	3,80	-	3,71	4,26	-	4,12	1,41	-	1,37
5 godina	2,74	-	2,61	3,94	-	3,85	4,36	-	4,25	1,86	-	1,84
10 godina	3,06	-	2,96	4,32	-	4,25	4,84	-	4,76	2,44	-	2,42

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijecé	Prinosi		
	10.4.26	-	17.4.26
3 mjeseca	2,084	-	1,955
6 mjeseci	2,186	-	2,136
1 godina	2,461	-	2,303

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.4.2026. godine (pune linije) i 10.4.2026. godine (isprekidane linije).

MMF je upozorio da bi produženi sukob na Bliskom istoku mogao smanjiti globalni rast na recesijski nivo, a scenariji predviđaju stope rasta između 2% i 3,1%. Najteže pogođena bi bila tržišta u razvoju koja se oslanjaju na uvoz goriva, dok bi SAD mogle bolje proći zbog svog snažnog energetskeg sektora i investicija u umjetnu inteligenciju. Sukob rizikuje pogoršanje inflacije, nestašicu hrane i finansijsku nestabilnost, prisiljavajući centralne banke da uravnoteže kontrolu inflacije s ekonomskom podrškom.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja članica eurozone, kao i prinosi perifernih zemalja su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje duž cijele krive. Prinosi njemačkih obveznica su smanjeni između 9 i 20 baznih poena, dok su prinosi italijanskih obveznica smanjeni između 16 i 23 bazna poena.

Kreatori monetarne politike ECB-a su istakli neizvjesnost u vezi s aprilskim odlukama o kamatnim stopama, povezujući ih s inflatornim i ekonomskim uticajima sukoba na Bliskom istoku. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da je ekonomija eurozone zabilježila kontrakciju ispod osnovnog scenarija ECB-a zbog viših troškova energenata uzrokovanih ratom u Iranu, ali ne dovoljno da bi se opravdalo „priklanjanje“ višim kamatnim stopama. Nagel je naglasio fleksibilnost i budnost, navodeći da očekivanja vezana za inflaciju ostaju nepromijenjena, ali da je potreban oprez, te je primijetio da se ECB nalazi između osnovnog i nepovoljnog scenarija. Rehn je upozorio na rizike od energetskeg šokova, napominjući da kratkotrajni šokovi mogu ostaviti monetarnu politiku nepromijenjenom, ali da bi uporni efekti inflacije mogli zahtijevati djelovanje kako bi se ispunio cilj ECB-a od 2%. Kazaks je podržao tržišna očekivanja o dva povećanja kamatnih stopa u 2026. godini, navodeći inflatorne pritiske od rata u Iranu i rizike od stagflacije.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Makhlouf je istakao da je centralna banka spremna djelovati ako bude potrebno, dok je Rehn naglasio važnost tranzicije na zelenu energiju za otpornost i konkurentnost. Rehn je istakao da se ekonomski uticaj rata na Bliskom istoku razlikuje u eurozoni, pri čemu je Finska manje pogođena zbog napretka u energetskej tranziciji. Schnabel je naglasila otpornost EU na trenutni inflatorni šok, navodeći rješavanje ekonomskih i finansijskih neravnoteža tokom protekle decenije. Napomenula je da je ekonomija eurozone postala otpornija, te da su prethodni inflatorni šokovi upravljani s minimalnim uticajem na ekonomski rast.

Prema rezultatima istraživanja Bloemberga za april, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija u eurozoni u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 0,9%, dok se za 2027. i 2028. godinu prognoziraju stope od 1,3% i 1,4%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je ostala nepromijenjena (1,6%), dok je za narednu godinu blago smanjena na 1,2% sa 1,3%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će ECB zadržati kamatne stope na aktuelnim nivoima na aprilskoj sjednici.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja (G/G) - EZ	FEB	-1,0%	-0,6%	-0,6%
2.	Stopa inflacije (G/G) F – EZ	MAR	2,5%	2,6%	1,9%
3.	Temeljna inflacija (G/G) F – EZ	MAR	2,3%	2,3%	2,4%
4.	Trgovinski bilans (u mlrd EUR) – EZ	FEB	-	7,0	12,8
5.	Tekući račun (u mlrd EUR) -EZ	FEB	-	24,9	40,4
6.	Stopa inflacije (G/G) – Finska	MAR	-	1,3%	0,6%
7.	Stopa inflacije (G/G) F – Španija	MAR	3,3%	3,4%	2,3%
8.	Stopa inflacije (G/G) F – Francuska	MAR	1,9%	2,0%	1,1%
9.	Stopa inflacije (G/G) F – Italija	MAR	1,5%	1,6%	1,5%
10.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	MAR	-	4,0%	4,1%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili smanjenje duž cijele krive.

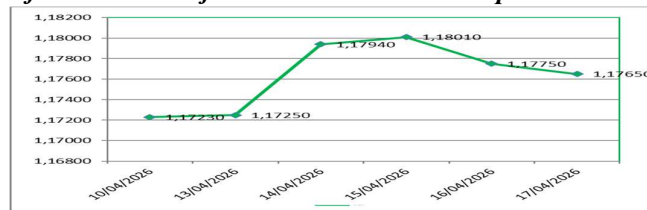
MMF je upozorio da rastuća emisija američkih obveznica povećava globalne rizike. Oslanjanje na kratkoročne vrijednosne papire i aktivnosti hedž fondova u državnim obveznicama pojačavaju ranjivosti refinansiranja, dok fiskalni pritisci od rata na Bliskom istoku pogoršavaju napetosti. MMF je istakao potrebu za fiskalnom konsolidacijom i savjetovao protiv subvencija za gorivo, zalažući se za ciljane transfere gotovine kako bi se obuzdala potražnja i odrazili stvarni troškovi energenata.

Predsjednik FED-a iz Chicaga Goolsbee je izjavio da bi rast cijena energenata, uzrokovan ratom na Bliskom istoku, mogao usporiti smanjenje kamatnih stopa. Ekonomski savjetnik u Bijeloj kući Hasset je naglasio da FED još uvijek ima prostora za smanjenje kamatnih stopa. Bivša ministrica finansija i bivša predsjednica FED-a Yellen je izjavila da i dalje vidi izgleda za smanjenje kamatnih stopa u SAD-u kasnije ove godine, iako naftni šok uzrokovan ratom na Bliskom istoku zamagljuje ekonomske izgleda. Ministar finansija Bessent je izjavio da bi carine predsjednika Trumpa mogle biti vraćene do jula na nivoe koji su bili na snazi prije nego što je Vrhovni sud ukinuo većinu tih carina. Williams iz New Yorka je upozorio da rat na Bliskom istoku uzrokuje rast inflacije kroz rastuće cijene energenata, poremećaje u lancu snabdijevanja i povećane troškove robe poput namirnica i avionskih karata. Naglasio je posvećenost FED-a vraćanju inflacije na ciljanih 2%, iako se očekuje da će ista porasti na 2,75% - 3% u 2026. godini, prije nego što uspori u 2027. godini. Williams je istakao izazov balansiranja kontrole inflacije s ekonomskom aktivnošću jer bi visoke cijene mogle smanjiti potražnju. Projicira stopu ekonomskog rasta na 2%-2,5%, s porastom nezaposlenosti na 4,25%-4,5% u 2026. godini. Član FOMC-a Miran i dalje vjeruje da bi kreatori monetarne politike trebali smanjiti referentnu kamatnu stopu tri ili četiri puta ove godine.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	MAR	4,4%	2,1%	1,0%
2.	Indeks cijena izvezenih dobara (G/G)	MAR	4,8%	5,6%	3,8%
2.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	10. apr	-	1,8%	-0,8%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	MAR	4,6%	4,0%	3,4%
4.	Industrijska proizvodnja (M/M)	MAR	0,1%	-0,5%	0,7%
5.	Iskorištenost kapaciteta	MAR	76,3%	75,7%	76,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. apr	213.000	207.000	218.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. apr	1.810.000	1.818.000	1.787.000

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio povećanje s nivoa od 1,1723 na nivo od 1,1765.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa usljed optimizma da će rat na Bliskom istoku završiti, što bi smanjilo inflatorne pritiske i potrebu za povećanjem referentne kamatne stope BoE. Guverner BoE Andrew Bailey je naglasio oprezan pristup odlukama o kamatnim stopama, navodeći neizvjesnosti uzrokovane energetske šokom. Napomenuo je da će više cijene nafte i plina uticati na inflaciju, ali je naglasio složenost procjene njihovog uticaja na ekonomske tokove. Zamjenica guvernera BoE Breden je istakla rizike bliskoistočnog sukoba, upozoravajući na potencijalne istovremene tržišne šokove zbog zaduženosti tržišta. Breden je naglasila potrebu za oprezom jer bi šokovi u pogledu rasta, inflacije i kamatnih stopa mogli istovremeno uticati na sve zajmoprimce. Član MPC BoE Taylor je naglasio važnost učenja iz historije u rješavanju ekonomskih izazova, navodeći primjere poput šokova na tržištu nafte i roba, uključujući trenutni porast cijena energenata zbog rata s Iranom. Taylor je primijetio da, iako historija ne pruža tačna rješenja, ona uokviruje probleme i ističe rizike poput pretjeranog reagovanja, ignorisanja šokova u ponudi ili gubitka kredibiliteta u političkim odgovorima. Upozorio je na hysteriju, gdje ekonomski padovi mogu ostaviti trajne posljedice na proizvodnji, zaposlenosti ili produktivnosti, te naglasio da se nijedan historijski događaj ne može u potpunosti ponoviti zbog razvoja institucija, tehnologija i globalnih veza. Članica MPC BoE Mann je izjavila da je reakcija tržišta nakon sastanka MPC u martu bila prenaplašena i da je treba imati u vidu prilikom sastanka u aprilu. Mann je, također, istakla da BoE neće dostići svoj cilj inflacije od 2% „ni u bliskoj ni u dugoročnoj perspektivi“ i da ekonomski rast nije pokazao „dobru sliku“. Navela je da su tržišta značajno reterirala kada su u pitanju očekivanja o povećanju referentne kamatne stope BoE. Nije signalizirala pravac daljnjeg djelovanja, ostavljajući sve opcije otvorenim. Dodatno je iskazala zabrinutost da će šok ponude nafte povećati očekivanja stanovništva kada je u pitanju rast plata. Članica MPC BoE Greene je istakla ranjivost Velike Britanije na inflaciju zbog uzastopnih šokova ponude, uključujući rat u Iranu, sugerišući da bi se mogli pojaviti "mini talasi" inflacije. Glavni ekonomista BoE Pill je najavio potencijalno povećanje kamatnih stopa na sastanku 30. aprila, upozoravajući na pristup "čekanja i praćenja" kada su u pitanju inflatorni rizici, što je u suprotnosti s opreznim stavom guvernera Baileyja. Pill je naglasio uporne inflatorne pritiske uprkos smanjenju zabrinutosti zbog pada cijena nafte i ponovnog otvaranja Hormušskog moreuza.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja	FEB	-1,0%	-0,4%	0,5%
2.	Proizvodnja prerađivačkog sektora	FEB	-0,3%	-0,5%	1,3%
3.	BDP mjesečni	FEB	0,1%	0,5%	0,00%
4.	Trgovinski bilans (u mlrd. GBP)	FEB	-20,05	-18,79	-14,45

Tokom protekle sedmice GBP je neznatno aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio smanjenje s nivoa od 0,87079 na nivo od 0,87040. GBP je aprecirala i u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3462 na nivo od 1,3516.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa u odnosu na prethodnu sedmicu. Aukcija dvadesetogodišnjih japanskih državnih obveznica zabilježila je najveću potražnju od 2019. godine. Guverner BoJ Ueda je u više izjava tokom sedmice zadržao oprezan ton, naglašavajući da rast cijena nafte istovremeno stvara rizike rasta cijena i rizike usporavanja ekonomije, te ostavio obje opcije otvorene za sjednicu 28. aprila. Ueda je demantovao ranije navode da je na sastanku G7 istakao kako je BoJ u fazi "čekanja i praćenja", te je naglasio da su realne kamatne stope u Japanu i dalje niske, a finansijski uslovi prilagodljivi.

Bloomberg navodi da bi BoJ na sjednici 28. aprila mogla značajno povećati svoje projekcije inflacije. Najveća japanska sindikalna federacija Rengo je objavila da su njeni radnici ove godine ostvarili prosječno povećanje plata od 5,08%, treću godinu zaredom iznad cilja od 5%. Ministrica finansija Katayama je najavila bližu komunikaciju sa SAD-om u vezi s deviznim tržištima i naglasila spremnost vlasti da poduzmu odlučne korake, što je jedna u nizu izjava u proteklih mjesec dana koje sugerišu moguću intervenciju, dok se JPY nalazi blizu nivoa od 160 koji je u proljeće 2024. godine izazvao dvije intervencije.

MMF je u najnovijem World Economic Outlook izvještaju predvidio postepeno povećanje kamatnih stopa BoJ prema neutralnom nivou od oko 1,5%, projektujući stopu ekonomskog rasta Japana od 0,7% u 2026. i 0,6% u 2027. godini. Trenutne procjene tržišta o vjerovatnoći povećanja referentne kamatne stope na aprilskoj sjednici su smanjene sa oko 60% na oko 20%. Indeks dionica Nikkei 225 je tokom sedmice bilježio stalni rast, uz pad na kraju sedmice, završivši sedmicu rastom od 2,73%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	FEB	-	-0,1%	+2,94%
2.	Industrijska proizvodnja (M/M) – final.	FEB	-	-2,0%	+4,3%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) – final .	FEB	116,4	+0,4%	+0,7%
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	FEB	-	-0,1%	+2,94%

JPY je tokom protekle sedmice skoro nepromijenjen u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio blago smanjenje s nivoa od 186,70 na nivo od 186,63. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 159,27 na nivo od 158,64.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 96,57 USD (82,38 EUR).

Iako je tokom trgovanja u ponedjeljak cijena ovog energenta dostizala i vrijednost od 106 USD, trgovanje je završila nešto iznad nivoa od 99 USD. Cijena je u početku naglo porasla nakon što su SAD najavile blokadu brodova koji plove prema i iz iranskih luka, povećavajući rizike za globalne zalihe energenata. Blokada, koja bi trebalo da obuhvati iransku obalu i da se provodi u Omanskom zaljevu i Arapskom moru, mogla bi poremetiti iranski izvoz nafte od gotovo 2 miliona barela dnevno.

Tokom trgovanja u utorak cijena ovog energenta je smanjena za skoro 8%, dok su SAD i Iran razmatrali oživljavanje pregovora usred blokade Hormuškog moreuza.

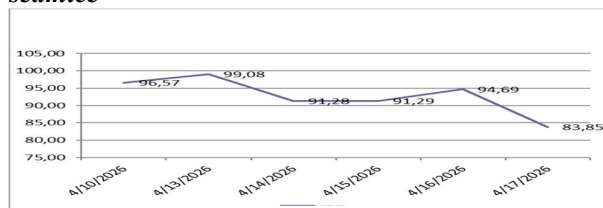
Sredinom sedmice cijena nafte nije bilježila značajnije promjene. Izvoz američke sirove nafte i rafiniranih proizvoda dostigao je rekordnih 13 miliona barela dnevno jer su kupci iz Azije tražili alternative za Bliski istok. Američka blokada je zaustavila izvoz iranske nafte, dok Teheran ograničava isporuku preko Hormuza, intenzivirajući globalne izazove u snabdijevanju.

U četvrtak je cijena nafte povećana za oko 4% nakon izjave ministra odbrane SAD-a Hegsetha da su SAD spremne za produženu blokadu iranskih luka. Predsjednik IEA Birol procjenjuje da bi moglo biti potrebno i do dvije godine da se obnovi značajan dio izgubljene proizvodnje nafte i plina. Azijske rafinerije su se u međuvremenu sve više okrenule američkoj nafti kako bi nadomjestile bliskoistočne isporuke.

U petak je cijena smanjena ispod nivoa od 84 USD. Glavni pokretač tržišnih kretanja bila je potvrda iranskog ministra vanjskih poslova Araghchija da je Hormuški moreuz u potpunosti otvoren za sve komercijalne brodove do isteka primirja. Smirivanju napetosti doprinijelo je i desetodnevno primirje između Izraela i Libana.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 83,85 USD (71,27 EUR), što predstavlja pad od 13,17% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.749,75 USD (4.051,65 EUR).

U ponedjeljak je cijena ovog plemenitog metala blago smanjena usljed smanjenja zabrinutosti za potencijalni rast inflacije. Zabrinutost vezana za inflaciju zbog blokade Hormuškog moreuza i produbljenje šoka ponude energenata su ključni faktori koji trenutno ne dozvoljavaju rast cijene zlata.

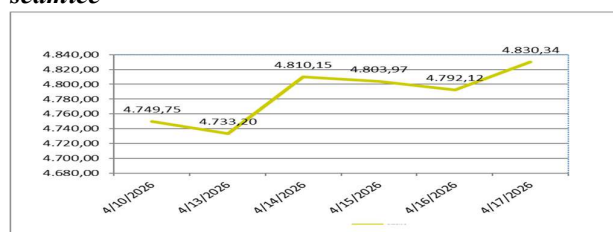
U utorak je cijena zlata povećana nakon objave ekonomskih podataka u SAD-u (rast indeksa proizvođačkih cijena je bio značajno manji nego što je to očekivano) i povećanja optimizma da bi rat Irana i SAD-a mogao biti završen, što bi smanjilo zabrinutost za buduću inflaciju.

Tržište zlata je u srijedu bilo relativno mirno, te se cijena ovog plemenitog metala kretala u relativno uskom rasponu.

I u četvrtak je nastavljen sličan način kretanja cijene zlata. Na sastancima MMF-a i Svjetske banke u Washingtonu je istaknuto da tržišta potcjenjuju ekonomsku štetu sukoba. Iako nekoliko banaka i dalje vidi cijenu zlata na višim nivoima u dužem roku, kratkoročno se očekuje ograničen prostor za daljnji rast. Tokom trgovanja u petak, cijena zlata je blago porasla zbog pada cijene nafte koji je ublažio inflatorne pritiske i naznaka smirivanja tenzija na Bliskom istoku.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.830,34 USD (4.105,69 EUR), što predstavlja rast od 1,70% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.